

Број/Број: 02,03,03/11-05-526/07
Сарајево/Sarajevo, 11.12.2007. године

ИЗВЈЕШТАЈ
О УЧЕШЋУ СТАЛНЕ ДЕЛЕГАЦИЈЕ ПСБиХ У ПСОЕБС У НАДГЛЕДАЊУ ИЗБОРА У РУСИЈИ
МОСКВА, 02.12.2007. године

Чланови Сталне делегације ПСБиХ у ПСОЕБС: Бранко Зрно, Шемсудин Мехмедовић и Драго Љубичић, и секретар Сталне делегације Јелена Рајаковић, учествовали су у процесу надгледања парламентарних избора у Русији, који су одржани 2. децембра 2007. године.

У посматрању избора на територији Русије учествовало је 106 страних посматрача.

Након што је ОДИХР(Канцеларија за демократске институције и људска права) отказао учешће у овом процесу без консултација са Парламентарном скупштином ОЕБС-а, ПСОЕБС је наставио договоре са руским властима о учешћу у процесу надгледања и делегирао своја 42 члана.

Парламентарна скупштина Савјета Европе такође је учествовала са своја 64 члана.

У петак, **30. новембра** 2007. године, за стране посматраче организован је састанак у Думи, на којем су се обратили представници свих партија које су учествовале на изборима.

Састанак је отворила Љ.К. Слиска, први замјеник предсједника Руске думе, након чега је предсједник Централне изборне комисије В.Е. Чуров објаснио принципе избора у Русији и одговарао на питања присутних.

Већина питања односила се на третман опозиционих партија од актуелне власти у предизборном периоду, неједнаку заступљеност у медијима и фаворизовање странке Уједињена Русија, коју предводи Владимир Путин.

Господин Чуров одбацио је ове оптужбе и рекао да је управо опозиција била фаворизирана и финансирана из иностранства.

Након вишечасовне дебате о том питању, присутнима се обратио В.Н. Богомилов, први замјеник фракције Уједињена Русија. Он је истакао главне циљеве те партије: политичку стабилност и поштовање уставног поретка, наставак економског раста Русије, побољшање животног стандарда и консолидацију одбрамбених капацитета и безбједности земље.

Генадиј Зјуганов, лидер Комунистичке партије (КПРФ), која је своју платформу засновала на 90-годишњици Октобарске револуције и социјалној реформи, као главне циљеве је истакао: национализацију нафтног, енергетског и индустријског сектора., контролу цијена гаса, транспорта, телекомуникација, хране и лијекова.

Он је током обраћања скренуо пажњу на неједнак третман партија у предизборном периоду и нагласио да је заступљеност "Уједињене Русије" у медијима била 63%, а Комунистичке партије 6%.

Г.Н. Сељезнев, копредсједник фракције "Патриоти Русије", која је настала као крило које се издвојило из Комунистичке партије и чија је политичка платформа веома слична платформи КП, такође је оптужио "Уједињену Русију" да су медији потпуно под њеном контролом и да је предизборна кампања те партије финансирана на недозвољен начин.

Владимир Жириновски, лидер Либерално-демократске партије Русије (ЛДПР), истакао је основне правце те партије: стварање снажне руске државе, поновно уједињење замала бившег СССР-а, ред и закон, стварање социјално оријентисаног друштва и стабилан стандард за све Русе.

Након њега, присутним су се обратили и А.М. Бабаков, шеф фракције "Родина", Г.М. Михајлева, члан Бироа фракције "Јаблако", и Б.Е. Немцов, члан Федералног политичког савјета.

У суботу, **1. децембра**, страни посматрачи добили су упутства за посматрање избора и распоређени су у пет области: Москва, Санкт Петербург, Владивосток, Нижни Новгород и Ростов на Дону.

Делегација ПСБиХ распоређена је на биралишта у Москви. Бранко Зрно и Шемсудин Мехмедовић – центар Москве, Драго Љубичић и Јелена Рајаковић – југоисточна област Москве.

У недјељу, 2. децембра 2007. године, у 8 часова по локалном времену, отворена су биралишта на којима је укупно 109 милиона бирача бирало 450 посланика Руске думе, а изборни праг је износио 7%.

На биралиштима (укупно 22 бирачка мјеста) која су надгледали чланови делегације ПСБиХ уочено је следеће:

-г. Бранко Зрно и г. Драго Љубичић навели су да није било неправилности на бирачким мјестима. Примијеђено је генерално одсуство невладиног сектора у посматрању избора, али су као посматрачи били присутни представници политичких партија.

-г. Шемсудин Мехмедовић навео је да на мјестима која је посјетио није било посматрача из невладиног сектора, на појединим мјестима били су присутни посматрачи из политичких партија (углавном из "Уједињене Русије" и понегдје Комунистичке партије), а на осталим мјестима није било других посматрача уопште.

Он је истакао да је на биралиштима била гужва, бука и да није била обезбијеђена тајност гласања. Своја запажања и податке прикупљене на биралиштима чланови делегације ПСБиХ унијели су у посматрачке формуларе који су предати Секретаријату ПСОЕБС-а.

Дан након одржавања избора, **3. децембра 2007. године**, одржан је састанак страних посматрача (ПСОЕБС и ПССЕ), на којем је закључено да су избори, генерално, били добро организовани и да су уочена знатна техничка побољшања. Међутим, истакнуто је да су избори одржани у атмосфери која је озбиљно ограничавала политичко такмичење, да су често били злоупотребљавани административни ресурси, да су медији фаворизовали само једну партију, те да је, уопштено, ометан политички плурализам.

Мисија ПСОЕБС-а закључила је да је постојала одлична сарадња са руским властима и званичницима Централне изборне комисије, те да није било никаквих ограничења у распоређивању посматрача било гдје у земљи.

Такође, били су организовани сусрети парламентарца са политичким лидерима свих партија, те предсједником и представницима изборне комисије.

Руске опозиционе партије те организација за надзор избора "ГОЛОС" објавили су у медијима да су утврђена бројна кршења правила на изборима.

Централна изборна комисија Русије одбацила је ове примједбе као неосноване, наводећи да њима нису стигле конкретне притужбе у писаној форми о нарушавању изборног процеса, те да појединачни пропусти који су уочени на појединим изборним мјестима нису могли утицати на коначан исход избора.

Према објављенима резултатима на руским парламентарним изборима, побиједила је "Уједињена Русија" коју је предводио Владимир Путин са 63,3% гласова, слиједи Комунистичка партија са

освојених 11,7% гласова. Либерално-демократска странка Русије 8,8%, Поштена Русија 8%, Аграрна странка 2,5 %, Јаблако 1,6 %, Грађанска снага 1,1% и СПС 1%.

Извјештај припремила
секретар Сталне делегације ПСБиХ у ПСОЕБС
Јелена Рајаковић

- **Напомена:** Извјештај одобрио г. Бранко Зрно, шеф Сталне делегације ПСБиХ у ПСОЕБС

Доставити:

- Колегијуму Представничког дома
- Колегијуму Дома народа
- Комисији за спољне послове Представничког дома
- Комисији за спољну и трговинску политику Дома народа
- Члановима Делегације ПСБиХ у ПСОЕБС

Копија: Министарство иностраних послова БиХ